

ОБЩИНА КРУШАРИ

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА КРУШАРИ

2008 - 2011 г.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

I.Обща характеристика на района

- 1. Географска и историческа характеристика на общината
- 2. Административно - териториално и социално - икономическа характеристика
- 3. Екологична характеристика

II. Обхват, цели и принципи на програмата

- 1. Обхват
- 2. Цели
- 3. Принципи

III. Съществуващо положение

- 1. Генерирани отпадъци през последните три години
- 1.1. Генериране на битовите отпадъци
- 1.2. Генериране на опасните отпадъци
- 2. Събиране и използване на отпадъците
- 3. Депониране
- 4. Управление на дейностите по отпадъците
- 5. Оценка на съществуващото положение
- 6. Формулиране на проблемите
- 7. Подходи за постигане на целите

IV. План за действие

V. Приложения

Приложение№1– площ ,разположение и краен срок за закриване на регламентираните сметища

Приложение№2- площ ,разположение и краен срок за закриване на нерегламентираните сметища

Приложение №3- информационна и обучителна програма

Приложение№4- годишното количество битови отпадъци по обща норма на натрупване на един жител за година в куб.м

Приложение№5 - годишното количество битови отпадъци по индивидуални норми на натрупване от обществени сгради

I.Обща характеристика на района

1. Географска и историческа характеристика на общината

Община Крушари с административен център с. Крушари е разположена в североизточната част на Република България, граничеща на север с Република Румъния, на изток с Община Ген. Тошев, на запад с Община Кайнарджа обл. Силистра и Община Тервел и на юг с Община Добричка.

Общината се намира в източната част на Дунавската равнина, състои се от 19 населени места с обща площ 417,5 км²., от които 276,5 км². земеделска земя/66,20%/ , гори 84 км²./20%/ и основна пътна мрежа III и IV клас- 0,726 км². (121 км.) /20%/. Населените места заемат 16,9 км²., а транспорта и инфраструктурата обхващат 2016 дка от територията на общината.

Със Заповед № РД-853 от 15 ноември 2007 г. на Министъра на околната среда и води,обнародвана в ДВ бр.100 /2007г. , част от третиторията на Община Крушари, с площ от 71 328,068 дка в районите на с. Зимница, с. Капитан Димитрово, с. Габер, с. Огняново, с. Александрия, с. Телериг, с. Ефрейтор Бакалово и с. Северци, е включена в защитена зона „Суха река”, с идентификационен код BG0002048 .

Със заповед №538 от 12.07.2007г. на Министъра на околната среда и водите ,обнародвана в ДВ бр. 68/2007г., част от територията на Община Крушари е включена в защитена местност „Суха река” .

Климатът в общината е умерено континентален. Средната годишна температура варира около 11,7 °С., средните максимални стойности отчетени през месец юли са около 36,7 °С., а минималните през декември - януари варират около -13 °С. Относителната влажност на въздуха е 73%. Средногодишния

размер на валежите е 402 мм., а снежната покривка се задържа за около 38 дни в годината.

Теренът в голямата си част е равнинен с надморска височина 200 м..

2. Административно - териториално и социално - икономическа характеристика

Към момента. населението на община Крушари наброява 7789 души- по постоянен адрес. Населението е разпределено в 19 населени места- всичките са села. По-голямата част от селата са с население между 100 и 500 души, четири са с население под 50 жители, а три населени места са с население над 1000 души.

Територията на общината е най-слабо заселена както спрямо съставните общини на областта, така и спрямо всички общини в страната - 14,2 души на кв. км.

Динамиката в броя на населението е съпроводена и с промени в неговата възрастова структура. Очертава се застаряване на населението.

Въпреки намалението на децата в предучилищна възраст, броят на функциониращите детски градини през последните години се запазва – 11. В тези детски градини са настанени 171 деца .

В общината функционират общо 4 училища, от които 3 основни и 1 СОУ с общо 558 ученици, има слети и маломерни паралелки. Училищата са общински. На територията на общината функционират 3 стола , в които ежедневно се приготвят 442 блюда .

По данни от последното преброяване жилищата в общината са 2949. На приблизително трима души се пада едно жилище. Съществуват 2106 домакинства със средно 3,6 души в домакинство.

Търговската мрежа в общината се състои от 53 търговски обекта с обща площ 4423 кв.м, от които обектите за търговия с хранителни стоки са на площ 3638 кв.м , а тези за търговия с промишлени стоки са с обща площ от 785 кв.м.

Няма развита промишленост, има два шивашки цеха с общ брой заети в тях 40 работници.

В с.Крушари ,общински център , функционира едни пазар с обща площ от 2000 кв.м .

В общината функционира една хлебопекарна в с. Коритен с капацитет 1200 хляба на денонощие и осигурява хляб на жителите на 6 села в общината. В хлебопекраната работят 7 души .

На територията на Общината съществуват два социални дома:

1. Дом за деца и младежи с умствена изостаналост в с.Крушари с капацитет 108 места,които са изцяло заети. В този дом работят 54 служители.

2.Дом за стари хора в с.Добрин с капацитет 25 места ,също изцяло заети ,обгрижвани от 10 души персонал.

От второто полугодие на 2008г. предстои въвеждането в експлоатация на Обществена трапезария в с.Крушари , която ще осигурява 150 блюда ежедневно за жители в общината . За нуждите на трапезарията ще бъдат наети 7 работници.

На територията на общината функционират следните учреждения:

1.Общинска администрация с .Крушари, 15 броя кметства и 3 кметски наместничества с общ брой служители 65 ;

2.Общинска служба „Земеделие и гори” с.Крушари – 5 служители;

3.РПК – 3 служители;

4. „Водоснабдяване и канализация”ЕООД град Добрич, район Крушари – 20 служители;

5.РСПБЗН с.Крушари – 13 служители;

6.Полицейски участък с.Крушари – 7 служители ;

7.Пощенски клон – 9 служители;

8.Електрическа подстанция и електроразпределение /ЕОН България/ -10 служители;

9. Горски стопански участък с .Крушари към Държавно лесничейство гр.Ген.Тошево– 9 служители;

10.Офис на Инвестбанк -1 служител;

Основен поминък в Общината е земеделието. На територията на Общината са регистрирани 250 земеделски производители , които по занятие отглеждат зърнени култури и/или животни. Извън броя на регистрираните земеделски производители , всяко домакинство,без изключения, се занимава със земеделие като полупазарни земеделски стопанство за натурално осигуряване на хранителни продукти.

3. Екологична характеристика

3.1.Води:

Водоснабдяването в общината се осъществява от подземни водоизточници чрез четири Помпени станции/ПС/: ПС- Крушари с три сондажа; ПС- Абрит с два сондажа, от които единият не функционира, същото е положението в селата Телериг и Лозенец; така също и сондажни кладенци в с. Полковник Дяково и Капитан Димитрово. Водите са с добро качество с изключение на село

Капитан Димитрово където водата е с лоши питейни качества и там за питейни нужди се използват естествените водоизточници.

Водопреносната мрежа е с обща дължина 140 км., положена преди повече от петдесет години.

Дейността се осъществява от “В и К”- Добрич- участък Крушари.

Изградените девет сондажа и два кладенеца са в състояние да задоволяват напълно нуждите на общината от вода, но поради амортизирани мрежи и съоръжения, водопроводната система работи крайно неефективно и енергоемко. Често селищата остават за дълго без вода. Загубите са между 80-90%. Ежедневно възникват по няколко аварии по мрежата. Поради нестопанисване преходните водоеми не работят, а това налага помпално водоподаване, което допълнително завишава броя на аварията. Водата е скъпа.

Наложително е пускането в експлоатация на ПС- Крушари, така също и ремонт на Телериг, Абрит и Лозенец с цел същите да бъдат приведени в съответствие с изискванията за санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване. Подмяна на водопровод Крушари – Александрия – Габер и частичен ремонт на напорния водопровод ПС Крушари и ПС Абрит.

Районът на общината е беден на повърхностни водни ресурси.

Контролът върху качеството на питейната вода се извършва, като периодично РИОКОЗ прави пробонабиране от помпените станции. Пробите се изследват по физико-химичен /цвят, мирис, вкус, мътност, рН, окисляемост, амоняк, нитрати, хлорид/ и микробиологични показатели /общ брой микроорганизми и коли форми/.

Качеството на питейната вода е добро /няма нитратно замърсяване, а отклоненията в микробиологичните показатели са инцидентни в следствие на ремонти/. Не се изисква пречистване на питейната вода.

В Община Крушари населените места нямат изградени канализационни мрежи. Няма изградени и функциониращи пречиствателни станции за отпадни води . Битовите отпадни води се заустват в спетични ями .

В общината няма развита промишленост ,която да причинява промишлено замърсяване на водите . Общината е селски район и основен поминък са земеделието и животновъдството.

3.2.Въздух

Нивото на замърсяване на атмосферния въздух с вредни вещества се определя от големината на емисиите им; от техните физични и химични свойства; от характерните особености – релеф,

озеленяване, начин на застрояване; от климатичните и метеорологичните условия.

В общината **не** са регистрирани замърсявания на въздуха със серни, азотни и въглеродни оксиди, метан и амоняк. За годините 2001, 2002, и 2003 стойностите на емисиите на посочените газове са нулеви. Има много ниски емисии на неметанови летливи органични съединения от порядъка на 0,19 за 2002г. На територията на общината и в съседство с нея, както и трансгранично, няма потенциални промишлени замърсители на въздуха. Като единствена опасност в това отношение може да се посочат растителнозащитните мероприятия в селското стопанство.

Предвид характеристиката на общината като селски район в битовия и административния сектор на общината за отопление се използват дърва, въглища и брикети.

По отношение транспорта- на територията на община Крушари няма големи транспортни артерии. Основно пътната мрежа се състои от второкласни и третокласни пътища.

Крушари не разполага с местна система за наблюдение и контрол на въздуха.

3.3.Шум

По отношение на шума като фактор водещ до замърсяване или увреждане на околната среда следва да се отбележи, че до момента на територията на община Крушари не са регистрирани проблеми с акустичната обстановка.

3.4.Почва

В североизточен район за планиране, където е разположена община Крушари, няма регистрирано замърсяване на почвите.

II. Обхват, цели и принципи на програмата

Настоящата програма се разработва на основание чл.29 Закона за управление на отпадъците /ЗУО/ , Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ , чл.20 във връзка с чл.17 ал.1т.8 от ЗМСМА , както и с оглед синхронизирането на мерките за регионално управление с националното законодателство.

1. Обхват

Програмата обхваща най-важните проблеми произтичащи от съществуващото състояние на отпадъците на местно ниво, а именно:

1.1.въвеждане на система за организирано събиране на твърди битови отпадъци и транспортирането им до регионално депо за всички населени места на територията на общините;

1.2.въвеждането на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки и рециклируеми отпадъци ;

1.3.въвеждането на система за биоразградими отпадъци ;

1.4.въвеждането на система за събиране на опасни и специфични битови отпадъци ;

1.5.включване в регионално депо за отпадъци с.Стожер, община Добричка, в процес на изграждане;

1.6.закриване и рекултивация на действащите регламентирани и нерегламентирани сметища на територията на общината ;

1.7.информирание на широката общественост ;

1.8.мониторинг върху дейностите по управление на отпадъците ;

2. Цели

Целите на настоящата програма са формирани в контекста на Националната програма за управление на дейностите по отпадъците:

- - намаляване количеството на образуваните отпадъци;
- - повторно използване и рециклиране;
- - подобряване на организацията по събиране и транспортиране на твърдите отпадъци;
- - екологосъобразно обезвреждане на отпадъците;
- - намаляване на риска от старите замърсявания с отпадъци;
- - правно регулиране на управлението на твърдите битови отпадъци
- - участие на обществеността;

Целта на местната политика е постигане на действителни резултати и привеждане на проблемите в решения.

Основните цели, които се поставят пред местното самоуправление са:

2.1. *Намаляване количеството на отпадъците* – чрез приложението на нови форми и подходи при ограничаване формирането на отпадъците. Един от подходите е да се насочи вниманието на потребителите към стоки за многократна употреба, както и да се търсят възможности за преработка и оползотворяване

и насочване вниманието на потребителите към продукти с изразени екологични качества. Друг подход е отделяне на полезните компоненти от общия отпадъчен поток в домакинствата, обществените и търговските обекти и отделно събиране на опасни и специфични отпадъци. Трети подход е обвързване на такса смет с количеството на образуваните битови отпадъци и разходите за опазване на околната среда.

2.2. *Рециклиране и повторно използване на отпадъците* - полезни компоненти оказващи благоприятен екологичен ефект, както чрез намаляване използването на природните ресурси, така и чрез намаляване на общо количеството на отпадъците . Един от подходите е оптимизиране на системата на събиране и разделяне по видове на годните за рециклиране отпадъци и повторна употреба на вещи и материали. Другият приложим подход е на принципа „отговорност на производителя” ,при който общината при реална възможност ще се включи в система финансирана от производителя или вносителя на продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци .

2.3. *Подобряване на организацията за събиране и транспортиране на отпадъците в населените места.*

2.3.1. На първо място ще се въведе система за организирано събиране и транспортиране на битови отпадъци с обхват 100% от населените места;

2.3.2. Разделно събиране на едрогабаритни отпадъци по график от отделните населени места в общината;

2.3.3. Създаване на организация за разделно събиране на масово разпространени опасни отпадъци от бита чрез включване в развитието на регионална система за събиране на трудно рециклируеми и опасни отпадъци –кутии от бои,лакове,разредители,опакровки от лекарства, батерии,електрически и електронни уреди чрез изграждане на пункт в общинския център или мобилен пункт по график в отделните населени места в общината.

2.3.4. въвеждане на ред,условие и пунктове за събиране на излезли от употреба гуми,МПС, изгорели моторни масла,луминесцентни лампи .

2.3.5. разработване и въвеждане на система за разделно събиране на биоразградими отпадъци с оглед на последващото им компостиране .

2. 4. *Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците* - Общината е член на сдружение с нестопанска цел на общините от област Добрич с цел изграждане на система за управление на отпадъците на територията на регион Добрич- Сдружение „Управление на отпадъците – регион Добрич”.Системата за

управление на отпадъците в регион Добрич включва изграждането на регионално депо. По предвижданията на Националната програма по управление на дейностите по отпадъците 2003-2007г. Община Крушари е включена в група 3 ,позиция №19 , регионално депо с.Стожер,което към момента все още не е готово и не е въведено в експлоатация . В тази насока програмата предвижда включването на Община Крушари в регионално депо с.Стожер след изграждането му .

2.5. Намаляване риска от стари замърсявания с отпадъци - Старите замърсявания независимо как са получени представляват голям риск за човешкото здраве и околната среда. Подходи: закриване на регламентираните 19 сметища в отделни населени места на общината по план – график ; Отстраняване на замърсяванията, причинени от образуваните нерегламентирани сметища на територията на общината чрез тяхното ликвидиране.

План-график за ликвидиране на регламентираните сметища – Приложение1

План-график за ликвидиране на нерегламентираните сметища – Приложение2

2.6. Правно регулиране на управлението на отпадъците - Нормативно регламентиране на управлението на отпадъците на местно общинско ниво.

2.7. Участие на обществеността - Привличане на обществеността при вземане на решения, свързани с основния проблем - отпадъците. От първостепенно значение е да се обърне специално внимание на работата с обществеността и контрола по действията на гражданите във връзка с безразборното изхвърляне на отпадъци. Прилагане на принципа на "споделената отговорност" и "замърсителя плаща".

Разработване и прилагане на информационни и обучителни мерки по план ,съставляващ приложение №3 към настоящата програма . Информационните и обучителни мерки имат за цел редовно предоставяне на информации, повешаване чувствителността на обществото към въпросите по опазване на околната среда, сформирание на критично отношение към замърсяванията и мониторинг .

3. Принципи

Проблемите свързани с отпадъците са строго специфични и комплексни. Отпадъците са пряк замърсител на въздуха, водите и

почвата и носят непосредствен риск за здравето на човека. Намаляването или ограничаването на замърсяването може да се осъществи с помощта на нови технологии, в подходяща икономическа среда. За това е необходимо нормативно уреждане и споделена отговорност на цялото общество в решаването на проблемите с ТБО.

Принципите на които се основава Програмата за управление на дейностите по отпадъците на територията на Община Крушари са:

- - Чиста и здравословна околна среда;

Въз основа на този принцип ще се осигури опазване на околната среда, чрез създаване на ефективна организация за събиране и извозване на отпадъците от населените места и фирмите, преустановяване на практиката на незаконното изхвърляне на отпадъци на произволни, неорганизиран за целта места, извършване на безопасно депониране или обезвреждане на отпадъците;

- - Пълна отговорност на замърсителите;

Включва в себе си тясно взаимосвързани помежду си принципи на "споделена отговорност" и "замърсителят плаща". Пълната отговорност предполага заплащане и на глоби, в случаи на неизпълнение на регламентираните с нормативните актове задължения, включени в местните разпоредби.

- - Интегрирано управление на отпадъците;

Очертаване на ясно определени цели на основата на система от закони, технически, организационни и икономически мерки, идентифицирани източници на ресурси и определени отговорности на всички заинтересовани страни. Реализиране на целите чрез взимане на управленчески решения, което да гарантира икономическо и екологосъобразно управление на отпадъците.

III. Съществуващо положение

1. Годишно количество на генерирани отпадъци

В общината няма система за организирано събиране на битовите отпадъци, поради което и няма надеждни статистически данни и наблюдения за нормата на натрупване на битови отпадъци . По тази причина за нуждите на настоящия проект се използват общите норми за натрупване на отпадъци , регламентирани в Ръководството за определяне броя и вида на необходимите съдове и техника за събиране и транспортиране на отпадъци , глава I, таблица 1.2 и таблица 1.3. На база наличната информация в ръководството и наблюдения за количеството, състава и свойствата на ТБО от населените места с различна численост на населението, както и с отчитане на функционалния им тип бе определена средната норма на натрупване за цялата община за 2005 год., прогнозна стойности за 2010 год.

ТАБЛИЦА №2

Показатели	2005год.	2010год.
Норма на натрупване кг./ж.год.	378	409,5
Норма на натрупване м ³ /ж.год.	1,08	1,17
Обемно тегло в кг/м ³	350	350

Нормите на натрупване зависят от следните фактори:

- степента на благоустрояване на сградите
- големината на населеното място
- вида на използваното гориво при местно отопление
- културата в търговията
- климатичните условия
- жизнения стандарт на населението

При местно отопление , отпадъците са в зависимост от използваното гориво. В Община Крушари за отопление се използват дърва , при които отпадъците (сгур и пепел) не превишават 2-3 % от тяхното тегло .

Годишното количество на отпадъците се определя по формулата.

$$B_g = v \times N \text{ (м}^3\text{)},$$

B_г- годишно количество на битовите отпадъци на дадено населено място.

v- норми на натрупване на битовите отпадъци от 1 човек за една година (м³),

N –числеността на населението в дадено населено място

По горната формула годишното количество на отпадъците в Община Крушари с 7789 жители при норма на натрупване на отпадъци 1,08 куб.м на човек на година възлиза на 8412,12 куб.м , както следва :

1,08 x 7789 = 8412,12 куб.м - годишно количество на битовите отпадъци в Община Крушари ,посочени по отделни населени места в приложение №4 към настоящата програма .

Битови отпадъци се генерират и при осъществяване дейността на учреждения,училища,социални заведения ,търговски и промишлени обекти . Прогнозите за количеството битови отпадъци от тези източници са посочени в приложение№ 5 .Прогнозите са изчислени по индивидуалните норми за натрупване на отпадъци , регламентирани в Ръководството за определяне броя и вида на необходимите съдове и техника за събиране и транспортиране на отпадъци,утвърдено от ПУДОС .

2. Събиране и транспортиране на битови отпадъци

Към момента няма организирано сметосъбиране в Общината. Само в част от с. Крушари има разположени кофи за отпадъци ,които са амортизирани и изгнили . Сметосъбиращата машина е излязла от експлоатация и поради това сметта от кофите се разтоварва механично в тракторно ремарке , с което се превозва до сметището на с.Крушари.

Пред обществените сгради в централната част на общинския център са разположени кошчета за отпадъци.

В останалите населени места от общината няма система за организирано събиране и извозване на битовите отпадъци. Във всяко населено място има по едно регламентирано сметище , до което жителите сами транспортират отпадъците . Поради липсата на система за организирано събиране на битовите отпадъци в течение на годините във всяко населено място са се оформили по средно 3 броя нерегламентирани сметища . Липсата на система за организирано събиране на битовите отпадъци е предпоставка ТБО да се трупат пред домовете или да се изхвърлят на неопределените за тази цел места, тъй като не всяко домакинство има превозно средство за тази цел. В резултат на това екологичната обстановка се влошава. За постигане целите на настоящия проект е необходимо почистване на нерегламентираните сметища,както и почистване и затваряне на останалите регламентирани сметища по план график ,приложен към настоящия проект. Необходимо е създаване на организация за снабдяване с необходимите съдове за отпадъци и техника за събиране и транспортиране на ТБО,както и специална техника за почистване и ликвидиране на нерегламентираните сметища , както и на

предвидените за закриване регламентирани сметища,неотговарящи на съвременните критерии и стандарти .

3.Депониране

На територията на Община Крушари функционират 19 броя регламентирани сметища с обща площ от 87 дка,които са въведени в експлоатация през 1977г. Към момента същите не покриват съвременните стандарти и изисквания за такъв род обекти . Според Националната програма за управление на дейностите по отпадъците община Крушари е включена в регионално депо с.Стожер . След изграждането и въвеждането в експлоатация на регионалното депо ще бъдат закрити всички 19 сметища на територията на община Крушари.

Наред с регламентираните сметища по причина ,че липсва организирано сметосъбиране и сметоизвозване , във всяко едно от населените места на територията на общината са се обособили средно по още 3 нерегламентирани сметища с обща площ от 68 дка.

Сметищата не са оградени,не се запръстват редовно и крият риск за замърсяване на околната среда .

4.Управление на дейностите по отпадъците.

Органите за управление на отпадъците в Общината са Кметът на Общината и Общинския съвет.

4.1. Кметът има следните правомощия съгласно ЗМСМА, ЗООС и ЗУО :

- - Кметът на Общината организира управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейна територия, съобразно изискванията на Закона за управление на отпадъците ;
- - Кметът на Общината отговаря за:

4.1.1. осигуряването на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;

4.1.2. събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;

4.1.3. почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии, предназначени за обществено ползване;

4.1.4 избора на площадка, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци или на други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови или строителни отпадъци;

4.1.5. разделното събиране на битови отпадъци, включително отпадъци от опаковки, като определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и сортиране на отпадъците от опаковки;

4.1.6. организирането и прилагането на система за разделно събиране на излезлите от употреба луминисцентни и други лампи съдържащи живак;

4.1.7. организирането на дейността по събирането и съхраняването на излезли от употреба моторни превозни средства на площадките за временно съхраняване;

4.1.8. предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища;

4.1.9. определянето на места за смяна на отработени моторни масла и информирание на обществеността за това

4.1.10. определянето на места за поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба батерии.

4.2. Общински съвет:

Общинският съвет приема наредба по чл.19 от ЗУО, с която определя условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, строителни и масово разпространени отпадъци на своя територия, разработени съгласно изискванията на този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, както и заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на Закона за местните данъци и такси.

5. Оценка на съществуващото положение

5.1. Ангажиментите на Общината по управление на отпадъците са свързани с въвеждането на система за организирано събиране и транспортиране на твърдите битови отпадъци с обхват 100% от населените места .

5.2. Отпадъци се депонират от населениета на регламентирани и нерегламентирани сметищни площадки.

5.3. Сметищата не се охраняват и не се запръстват регулярно.

5.4. Необходимо е да се разработи и поддържа система за проучване на отпадъците .

5.5.Организирането на разделно събиране на рециклируеми отпадъци ще създаде възможност за минимизиране на количеството формиран отпадък и значително ще облекчи както разходите за сметосъбиране така и разходите по депониране, поради по-малкия обем. Нужно е да се предприемат мерки за финансирането и реализирането на въвеждане на система за разделно събиране.

5.6. Селскостопанските отпадъци заемат много голям дял от всички генерирани отпадъци на територията на Общината. Необходимо е да се обмислят варианти за по-мощно компостиране, освен домашно компостиране с цел оползотворяване на такъв тип отпадъци и преработка в компост;

5.7. Наложително е да се завиши контролът от страна на общината при отчитането на реалните количества ТБО;

5.8. На територията на Общината има излезли от употреба МПС, както и някои групи опасно отпадъци напр. луминисцентни лампи, отпадъци от батерии и акумулатори, отработени масла, поради което е необходимо да се изберат места за тяхното събиране и да се стартира кампания за информиране на населението;

5.9.. Видима и осезателна е нуждата от закупуване на оборудване и машини за организирано сметосъбиране , както и машини за ликвидиране на събиране на едрогабаритни отпадъци и ликвидиране на подлежащите на закриване сметища.

5.10. Недостатъчен брой на ангажираните служители в общинска администрация по въпросите и проблемите в сферата на Управление на отпадъците;

5.11.Липсва изградена система за работа с широката общественост , информационни и обучителни дейности по проблемите на околната среда.

6. Формулиране на проблемите

Анализът на съществуващото положение направи възможно извеждането на основните проблеми на Община Крушари по отношение на управлението на отпадъците. Формулирането на тези проблеми предоставя възможността да се планират задачите и да се подберат необходимите действия.

ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ:

- - Градивно увеличаване количеството на образуваните отпадъци;

- - Натоварване на околната среда с полезните компоненти от отпадъчния поток, които биха могли да се събират разделно с цел оползотворяване;
- - Липса на система за организирано събиране и транспортиране на твърди битови отпадъци , предполагаща замърсяване на околните пространства;- липсва оборудване и необходимата за въвеждане на системата техника ;
- - Липсва разделно събиране на рециклируеми отпадъци от общия генериран поток;
- - Липсва разделно събиране на опасни отпадъци от домакинства, на отпадъци от МПС, на отработени масла и луминисцентни лампи;
- - Не е решен проблемът за събиране, преупаковане и транспортиране на пестициди в един склад за последващо обезвреждане;
- - съществуващите регламентирани сметища не покриват съвременните стандарти ;
- -Наличие на нерегламентирани сметища за депониране на отпадъците в Общината;
- - Липсва техника за събиране и транспортиране на едрогабаритни отпадъци ;
- - Липса на съдове и контейнери за събиране на отпадъците на територията на Общината;
- - Изгражда се регионално депо ,но най-вероятно въвеждането му в експлоатация ще закъснее;
- - Недостатъчен брой на квалифицираните заети с дейностите по отпадъците;
- - Липса на надеждна и достоверна информация за количеството на ТБО и морфологичния състав;
- - Пълна незаинтересованост и липса на мотивация у гражданите по правилното, екологосъобразно третиране на отпадъците, както и неблагоприятното влияние на тези отпадъци върху здравословното състояние на населението и особено върху децата. Слабо участие на обществеността при взимане на решения, свързани с опазване на околната среда;
- - Липсва система за работа с обществеността.

7. Подходи за постигане на целите.

Решаването на проблемите на Общината във връзка с дейностите по управление на отпадъците се предвижда да бъде поетапно. Общинската администрация Крушари има виждане за тактиката и за последователността на необходимите управленски решения с

оглед постигане на съвременно управление на отпадъците. Очевидно е, че за постигане на целите в разглеждания период по една част от проблемите, изискващи по-малко финансови средства, ще се работи едновременно. По останалата част, свързана със значителни инвестиции, може да се работи само поетапно и ще се разчита на помощ от други местни и чуждестранни фирми, организации и неправителствени организации, като подходите за решаване на проблемите са следните:

7.1. За третиране на твърди битови отпадъци и намаляване на риска от стари сметища с отпадъци;

- - включване на Община Крушари към регионално депо с.Стожер до края на 2011 г.;
- - поетапно закриване и ликвидиране на сметища,регламентирани и нерегламентирани ;
- - планиране и последователни действия за ограничаване на замърсяванията от стари сметища, саниране и рекултивация на площите, заемани от тях;

7.2. За въвеждането на система за организирано събиране и транспортиране на ТБО .

- - необходимо е разработването на проект за нужните съдове – брой, специализирани машини за събиране и транспортиране,да бъде изготвена нова схема за организация на тази дейност.
- - въвеждане на съвременни съдове за събиране на отпадъците, съвместими със съвременна специализирана техника за извозването им;
- -използуване на специални машини за събиране и транспортране на едрогабаритни отпадъци ;

7.3. За намаляване на количествата на генерираните отпадъци и рециклирането им.

- - организиране на система за разделно събиране на отпадъците и оползотворяване на полезните компоненти като "вторични суровини" (метал, хартия, стъкло и др.);
- - отделяне на опасни и специфични отпадъци на обособено площадки (батерии, акумулатори, луминисцентни лампи,

отработени моторни масла, излезли от употреба МПС, отпадъци от упаковки);

- - създаване на система за компостиране на градински, животински и други органични отпадъци на мястото на получаването им;
- - насочване на вниманието на потребителите към продукти с екологически качества и предпочитане на стоки за многократна употреба и/или възможността за преработка и допълнително оползотворяване (примерно към преимуществено хартиени опаковки);

7.4. За правно и финансово регулиране на управлението на отпадъците.

- - въвеждане на диференцирани норми, тарифи и такси за отпадъците, съобразно вида и количеството на генерирането им по принципа "замърсителят плаща";
- - въвеждане на система от глоби и санкции за нарушаване на нормативните изисквания и разпоредби и упражняване на строг контрол по изпълнението им;

7.5. За включване на обществеността в дейностите по управление на отпадъците.

- - от първостепенно значение е да се обърне внимание на работата с обществеността и контрола по действията на гражданите във връзка с безразборното изхвърляне на отпадъците. Това може да послужи като трамплин при решаване на останалите цели на програмата;
- - пълна информация на обществеността и прозрачност на взетите решения;
- - мотивиране на обществеността за участие в различни общински инициативи, свързани с управлението на отпадъците и опазване на околната среда;
- - обучение и разяснителни действия на основата на партньорския подход и взаимноизгодното сътрудничество.
- - обучения сред подрастващите и учениците
- - взаимодействие с местните медии

IV. ПЛАН ДЕЙСТВИЕ

Общинският план за действие обхваща периода 2008-2011 г. като в съответните графи за сроковете са конкретизирани краткосрочните и средносрочни мерки. Той е изработен в съответствие с изискванията на чл. 31 от Закона за управление на отпадъците. За разработването му са ползвани направените в преходните раздели анализи, оценката на съществуващото състояние на управлението на отпадъците в община Крушари, формулирането и приоритизиране на конкретните проблеми, както и подходите и тактиката за решаването им.

С цел по-ефективното му прилагане са конкретизирани и отговорните и подпомагащи за решаване на проблема институции и лица.

Отговорностите по изпълнението на плана са на общинската администрация. В своята дейност обаче, тя не може да постигне съществени резултати без съдействието на Общинския съвет, обществеността и медиите. По тази причина е важно информирането на обществеността и осигуряването на широко обществено участие в програмите по разделно събиране на отпадъците, намаляване на генерираните отпадъци, придаване на вторични суровини, участие в кампании по почистване, идентифициране и ликвидиране на стари замърсявания и др. Дейността на общината по отношение ТБО може да бъде подпомогната съществено, както от фирмите и производствените предприятия, така и чрез създаването на специална общинска комисия по отпадъците.

Общинският план за действие отразява стремежа на общинската администрация да приоритизира дейностите по отпадъците и да очертае общинската политика и стратегия на управлението им в различни времеви аспекти и е както следва :

Общински план за действие 2008-2011

Вид дейност	Отговорник	Помощ	Срок
1	2	3	4
1.Подобряване отчетността на отпадъците			
1.1.Организиране и подобряване отчетността на отпадъците от всички източници	Общинска администрация	РИОСВ	07.2008 г.

2.Намаляване количеството на генерираните отпадъци			
2.1.Разработване на мерки и препоръки за намаляване на генерираните отпадоци	Общинска администрация	Фирми Експерти	постоянен
3.Въвеждане на система за разделно събиране на отпадъците			
3.1. Разделно събиране на опасни и специфични отпадъци / отработени масла,батерии, лбуминисцентни лампи , изл. От употребаМПС -определяне на обособени площадки за събиране на отраб. масла, акумулатори,лум. лампи, батерии и др. -избор на площадка за съхранение на излезли от употреба МПС - изготвяне на списък на опасни отпадъци от домакинствата, въвеждане на регламент за събирането им - въвеждане на система за разделно събиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъци и опаковки - въвеждане на забранително решение за депониране на определен тип отпадъци на общинското депо	Общинска администрация Общински съвет Общински съвет Общинска администрация Общинска администрация Общинска администрация	Фирми РИОСВ	12.2008г. 12.2008г. 12.2008г. 09.2008г. 05.2009г. 2008г.
3.2.Компостиране на място. - разработване на указания за компостиране на градински отпадъци и отпадъци от отглеждане на животни и др. биологични	Общинска администрация	Експерти	2008 г.

продукти - определяне на подходящи площадки за компостиране			2008г.
3.3.Разработване на система за стимулиране на разделното събиране на отпадъците от домакинствата /ТБО/ -популяризиране сред обществеността на ползите -разработване и прилагане на подходяща икономическа схема за стимулиране -разработване и прилагане на подходящи техники за разделно събиране	Общинска администрация	Фирми	2009 г.
4. Въвеждане на система за организирано събиране и транспортиране на ТБО			
4.1.Закупуване на съдове за събиране на ТБО и специализирана техника и машини за сметосъбиране	Общинска администрация и Общински съвет	ПУДОС	2008г.
4.2.Закупуване на машини за събиране и транспортиране на едрогабаритни ТБО , едновременно служещи и за почистване и закриване на стари сметища	Общинска администрация	ПУДОС	2008 г.
4.3.Тестване и въвеждане на системата за организирано сметосъбиране	Общинска администрация Кметове на кметства		2008 г.
5.Обезвреждане на твърдите битови отпадъци			
5.1.Разработване на такса за ползване на градското депо от фирми, предприятия и др. за депониране на неопасни отпадъци	Общинска администрация		2008г.
5.2.Включване в регионално	Общинска		2011г.

депо с.Стожер,община Добричка ;	администрация		
6.Намаляване риска от стари замърсявания			
6.1.Почистване и закриване на нерагламентираните сметища на територията на община Крушари	Общинска администрация		2008 г.- 2011г.
7. Поетапно закриване на рагламентирани сметища в община Крушари , неотговарящи на съвременните стандарти ;	Общинска администрация Кметове на кметства		2008 г.- 2011г.
8. Правно регулиране на управлението на отпадъците			
8.1. Разработване и приемане на наредба по чл.19 от ЗОУ	Общински съвет		06.2008 г.
8.2. Създаване на звено за управление и контрол на дейността по отпадъците в общинската администрация - за извършване контрол по опазване на нормативната уредба по управление на отпадъците			12.2008 г. постоянен
9. Участие на обществеността			
9.1. Информиране на обществеността - провеждане на медийни кампании за информиране на населението за управлението на битовите отпадъци и разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата	Общинска администрация		Постоянен
9.2. Изготвяне на каталог на заинтересовани партньорски фирми, външни организации и работа с тях	Общинска администрация		2009г.
9.3. Обучения и информационни мерки ,	Общинска администрация		2008г. постоянен

взаимодействие с медиите			
--------------------------	--	--	--

За изпълнение на посочените цели в плана за действие ще бъдат използвани главно средства от оперативните програми, Програмата за развитие на селските райони, субсидии от държавния бюджет, безвъзмездна помощ от ПУДОС , както и съфинансиране от общинския бюджет.

**ПРИЛОЖЕНИЕ №1 към ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА
УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА
КРУШАРИ 2008г.-2011г.**

№	Населени места	Брой жители по постоянен адрес	Площ на сметищата, дка /реглам./	Краен срок за закриване
1	Абрит	304	3	2010
2	Александрия	108	5	2009
3	Бистрец	419	4	2010
4	Габер	226	4	2010
5	Добрин	130	9	2009
6	Ефрейтор Бакалово	782	4	2010
7	Загорци	161	4	2010
8	Земенци	23	4	2009
9	Зимница	18	3	2009
10	Капитан Димитрово	186	3	2010
11	Коритен	442	5	2011/до въвеждане в експлоатация на рег. депо/
12	Крушари	1648	7	2011/до въвеждане в експлоатация на рег. депо/
13	Лозонец	1084	5	2010
14	Огняново	15	4	2009
15	Поручик Кърджиево	44	3	2009
16	Полковник Дяково	472	7	2010
17	Северци	420	4	2010
18	Северняк	277	3	2010
19	Телериг	1030	6	2011/до въвеждане в експлоатация на рег. депо/
	ОБЩО:	7789	87	

**ПРИЛОЖЕНИЕ №2 към ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА
УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА
КРУШАРИ 2008г.-2011г.**

№	<i>Населени места</i>	<i>Брой жители по постоянен адрес</i>	Площ на сметищата, дка /нереглам./	Краен срок за закриване
1	Абрит	304	4	2010
2	Александрия	108	3	2009
3	Бистрец	419	2	2010
4	Габер	226	3	2010
5	Добрин	130	4	2009
6	Ефрейтор Бакалово	782	5	2010
7	Загорци	161	3	2010
8	Земенци	23	1	2009
9	Зимница	18	1	2009
10	Капитан Димитрово	186	2	2010
11	Коритен	442	6	2010
12	Крушари	1648	8	2010
13	Лозонец	1084	6	2010
14	Огняново	15	1	2009
15	Поручик Кърджиево	44	1	2009
16	Полковник Дяково	472	4	2010
17	Северци	420	4	2010
18	Северняк	277	3	2010
19	Телериг	1030	7	2010
	ОБЩО:	7789	68	

**ПРИЛОЖЕНИЕ №3 към ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА
УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА
КРУШАРИ 2008г.-2011г.**

**Програма за обучение на обществеността и
промотиране на системата за събиране и
транспортиране на отпадъците в община Крушари**

1. Основни цели на програмата:

Обучителната програма цели отправяне на послание до широката общественост, което да обобщава визията за очакваните добри резултати във всички сфери на управление на отпадъците и участие на населението с променено положително поведение към проблемите.

Основните цели на програмата са :

- повишаване нивото на информираност и провокиране интереса на гражданите към системата за организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци ;
- подготовка на гражданите за участие в системата за организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци ;
- обръщане специално внимание на подрастващите, учениците за изграждане на трайни знания, навици и умения, свързани с подобрената организация на събирането и транспортирането на отпадъците;
- изграждане на обществена нетърпимост към замърсяването на околната среда с отпадъци;
- подготовка и привличане на медиите за активно съдействие по реализиране на предстоящите мерки в областта на управление на отпадъците;
- осигуряване на информация на обществеността за рисковете за околната среда, произтичащи от неправилната работа с отпадъците.

2. Целеви групи :

2.1. Всички подрастващи в детски градини, начални, средни училища , учебни и подготвителни центрове в целия възрастов диапазон на обучение.

Обучението на подрастващите по проблемите на опазване на околната среда и управление на отпадъците е от съществено значение за постигане на дългосрочни резултати от програмата. Обучението започва от най-малките и има за задача да способства за изграждане на трайни навици и позитивно отношение към

опазването на околната среда и чистотата на населеното място. При по-малките деца обучението ще има предимно развлекателен характер, докато предоставянето на подробна информация за ползите на опазването на околната среда, рисковете от замърсяване и т.н. е осигурено за по-големите възрастови групи. От голямо значение за програмата е позитивното отношение на учителите и персонала на детските градини, училищата. Чрез привличането на подрастващите, посланията ще достигнат и до останалите членове на домакинствата.

2.2. Всички жители в общината

На гражданите следва да бъде предоставена възможност за двупосочна комуникация. Чрез диалог с определени лица от общинската администрация ще се предоставят отговори на всички поставени въпроси.

Новият обществен имидж на представителите на общината цели да спечели населението за подкрепа на новите решения, изискващи повече усилия и средства от гражданите. Същевременно трябва да се определят стимули за насърчаване на участието и санкции за нарушаване, възпрепятстващи регламентираните мерки по управлението на битовите отпадъци.

2.3. Институции, обществени организации и стопански субекти, които генерират битови и приравнени към тях отпадъци.

Подобряването на организацията по третиране на отпадъците във фирмите и организациите на територията на общината може да подпомогне значително постигането на добри резултати като цяло.

Поддържането на чистотата в административните райони и в близост на фирмите, търговските обекти, заведенията за обществено хранене и включването им в системата за организирано събиране на отпадъците и за по-добра околна среда, могат да бъдат ценен пример за гражданите. Участието на институциите и обществените организации в разяснителната работа, подготовката на материалите по проектите, провеждането на информационни кампании и анкети, ще изиграе положителна роля в повишаването на общественото съзнание.

2.4. Местните печатни и електронни медии

Средствата за масова информация са особено важно направление в работата, тъй като начина по който те отразяват дейността на държавата и общината по проблемите свързани с управлението на отпадъците, влияе съществено върху формирането на отношението на гражданите.

Изграждането на хармонични взаимоотношения с медиите ги превръща в полезни посредници между гражданите и общината, спомага за по-лесното възприемане и осъзнаване на предстоящите задачи и отговорности. Именно поради това общината си

сътрудници с всички медии и планира да го направи и при популяризиране на системата за организирано сметосъбиране.

3. Дейности :

3.1. Информационни дни от мобилен екип -38 броя , по два пъти във всяко населено място;

3.2. Кръгли маси на тема „Който замърсява ,плаща „- 3 броя с по 100 участника от целевите групи ;

3.3.Сезонни кампании с участие на жителите на общината „Почисти пред дома си,за да е чисто селото „ – 38 броя на година, по две кампании на година във всяко едно от 19-те населени места в общината;

3.4.Информационни брошури за популяризиране на системата за организирано сметосъбиране - 5000 броя ;

3.5. Стикери за съдовете за събиране на ТБО – не пали огън ,пази съдовете ; 310 броя ;

3.6.Информационен наръчник за разлепяне на таблата на обществени сгради – 100 броя;

3.7. Обучение в училища и детски градини

**ПРИЛОЖЕНИЕ №4 към ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА
УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА
КРУШАРИ 2008г.-2011г.**

№	Населени места	Брой жители по постоянен адрес	Норма на натрупване м3/ж/год.	Количество БО м3/год.
1	Абрит	304	1.08	328.32
2	Александрия	108	1.08	116.64
3	Бистрец	419	1.08	452.52
4	Габер	226	1.08	244.08
5	Добрин	130	1.08	140.40
6	Ефрейтор Бакалово	782	1.08	844.56
7	Загорци	161	1.08	173.88
8	Земенци	23	1.08	24.84
9	Зимница	18	1.08	19.44
10	Капитан Димитрово	186	1.08	200.88
11	Коритен	442	1.08	477.36
12	Крушари	1648	1.08	1779.84
13	Лозонец	1084	1.08	1170.72
14	Огняново	15	1.08	16.20
15	Поручик Кърджиево	44	1.08	47.52
16	Полковник Дяково	472	1.08	509.76
17	Северци	420	1.08	453.60
18	Северняк	277	1.08	299.16
19	Телериг	1030	1.08	1112.40
	ОБЩО:	7789	1.08	8412.12

**ПРИЛОЖЕНИЕ №5 към ОБЩИНСКА ПРОГРАМА ЗА
УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА
КРУШАРИ 2008г.-2011г.**

№	Обекти	мярка	количество	натрупан битови отпадъци м³/ден	натрупан битови отпадъци м³/год.
1	Детски градини	бр. деца	171	0.133	40.18
2	Училища	бр. ученици	558	0.167	50.22
3	Учреждения	бр. служители	174	0.121	43.50
4	Столове	бр. блюда	442	0.44	
5	Магазини за хр. стоки	М ²	3638	4.62	1673
6	Магазини за промишлени стоки	М ²	785	0.314	117.75
7	Шивашки ателиета	бр. работници	40	0.027	10
8	Пазар	М ²	2000	0.24	72
9	Общежития	бр. места	133	0.123	43.89
	ОБЩО:			6.185	2050.54

